

Mathilde Hoen

Flommen av fremmedkrigere

En kvantitativ analyse av sammenhengen mellom integreringspolitikk og antall fremmedkrigere

Bacheloroppgave i POL2900 Politisk atferd

Veileder: Henning Finseraas

Mai 2020

Mathilde Hoen

Flommen av fremmedkrigere

En kvantitativ analyse av sammenhengen mellom integreringspolitikk og antall fremmedkrigere

Bacheloroppgave i POL2900 Politisk atferd
Veileder: Henning Finseraas
Mai 2020

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Kunnskap for en bedre verden

ABSTRAKT	s. 2
1. INNLEDNING	s. 2
1.1 OPPGAVENS STRUKTUR OG PROBLEMSTILLING	s. 3
2. TEORETISK RAMMEVERK	s. 4
2.1 HVA ER EN FREMMEDKRIGER?	s. 4
2.2 RELATIV DEPRIVASJON	s. 5
2.3 IDENTITET	s. 6
2.4 BEDRE INTEGRERING, DEMPE RADIKALISERING?	s. 7
3. TIDLIGERE EMPIRI	s. 9
4. METODE	s. 11
4.1 VALG AV FORSKNINGSMETODE	s. 11
4.2 DATAMATERIALET	s. 11
4.3 PRESENTASJON AV VARIABLER	s. 12
4.3.1 AVHENGIGE VARIABLER	s. 12
4.3.2 UAVHENGIGE VARIABLER	s. 12
4.3.3 KONTROLLVARIABLER	s. 14
4.4 RELIABILITET OG VALIDITET	s. 14
5. RESULTATER	s. 15
5.1 DESKRIPTIV STATISTIKK	s. 15
5.2 KORRELASJONSANALYSER	s. 16
5.3 LINEÆRE REGRESJONSANALYSER	s. 18
5.4 KONTROLLVARIABLER OG EKSTREME VERDIER	s. 19
5.4.1 KONTROLLVARIABLER	s. 19
5.4.2 PÅVIRKNINGEN AV EKSTREME VERDIER	s. 21
6. DISKUSJON	s. 23
6.1 HOVEDFUNN	s. 23
6.2 HVOR KAN VI FINNE SVARET?	s. 24
7. KONKLUSJON	s. 25
8. LITTERATURLISTE	s. 26
9. APPENDIKS	s. 31

Abstrakt

Denne bacheloroppgaven handler om hva som kan forklare den økende oppslutningen av fremmedkrigere fra OECD land til IS. Oppgaven ser på oppslutningen av fremmedkrigere i lys av ulike faktorer knyttet til integrering. Hypotesen er «*liberal integreringspolitikk fører til færre fremmedkrigere*», og blir undersøkt gjennom kvantitative analyser. Den teoretiske delen tar for seg begrepet fremmedkrigere, relativ deprivasjon, identitet og integrering. Hensikten er å forklare hva som kan påvirke valget om å rekruttere seg til IS. Oppgaven baserer seg på MIPEX (2015a) som har undersøkt ulike land sine skåringer på integreringsspørsmål. De fire uavhengige variablene «labour market mobility», «education», «access to nationality» og «anti – discrimination» blir analysert i sammenheng med antall fremmedkrigere. Antall fremmedkrigere blir i analysen delt på antall tilstrømninger av innvandrere de siste årene, og antall innbyggere med innvandrerbakgrunn. Korrelasjon og regresjon blir benyttet for å studere sammenhengen. De første resultatene viser at det er en negativ sammenheng mellom variablene, og at det er en statistisk signifikant sammenheng mellom «antall fremmedkrigere delt på andelen innvandrere i befolkningen» og de uavhengige variablene. Når jeg kontrollerer for BNP og sysselsettingsandel så er de ikke lenger signifikante. Videre kvantitative undersøkelser viser også at analysene blir sterkt påvirket av «Tyrkia» som har en ekstrem verdi. Bacheloroppgaven konkluderer med at en ikke kan finne signifikante sammenhenger mellom antall fremmedkrigere og integreringspolitikk.

1. Innledning

Et av de mest markante utviklingstrekkene i Midtøsten det siste tiåret har vært den økende oppslutningen av fremmedkrigere (Lia & Nesser, 2014). Fenomenet fremmedkrigere har blitt en global trussel. En antar at 30.000 mennesker har reist fra 85 ulike land for å knytte seg til terrororganisasjonen IS i Irak og Syria (Benmelech & Klor, 2018). Dette har skapt frykt for hvilke konsekvenser fremmedkrigere som vender hjem kan føre med seg. Hjemvendte fremmedkrigere som har kjempet for islamistgrupper som IS blir regnet som en av de største terrortruslene (Lyons – Padilla, Gelfand, Mirahmadi, Farooq & Egmond, 2015). Det er bekymringer knyttet til hvilke nettverk, erfaringer og ferdigheter de kan ha utviklet. Terrorangrepene i Madrid i 2004, London i 2005 og Paris i 2013 er eksempler på angrep hvor involverte gjerningspersoner hadde fremmedkrigerbakgrunn (Lia & Nesser, 2014; Perliger & Milton, 2016), og understreker hvilken terrorfare som fremmedkrigere kan representere i internasjonale terrornettverk. Frykten, og diskusjonene rundt håndteringen av fremmedkrigere

ble også illustrert i norsk politikk da det i januar 2020 bidro til at Fremskrittspartiet gikk ut av regjeringen (Fremskrittspartiet, 2020).

Med denne bakgrunnen stiller jeg spørsmålet: Hvorfor rekrutteres mennesker fra hele verden til IS for å krige? Det er behov for innsikt i årsakene bak handlingen om å reise til Irak og Syria for å kjempe med terrororganisasjonen IS. Å bli fremmedkriger kan ses på som en ekstrem form for politisk radikaliserings og politisk atferd. En forståelse av dette kan bidra i kampen mot terrorisme. I denne oppgaven er formålet å se om det finnes en sammenheng mellom antall fremmedkrigere og integreringspolitikk. Integreringspolitikk er et virkemiddel som det er mulig for politikere å endre. Det er derfor viktig å studere om det kan ha en effekt. Det er stor variasjon i OECD – land sin integreringspolitikk, og hensikten med oppgaven er å se om integreringspolitikken har en påvirkning på antall fremmedkrigere som blir en del av IS i Irak og Syria. Når en skal lese denne oppgaven er det viktig å være bevisst på at denne oppgaven ikke handler om islam generelt, men om en spesifikk form for islamistisk aktivisme tilknyttet terrororganisasjonen IS.

1.1 Oppgavens struktur og problemstilling

Forskningsspørsmålet er «Hva kan forklare den økende oppslutningen av fremmedkrigere fra OECD land til terrororganisasjonen IS?». Hypotesen er at *liberal integreringspolitikk fører til færre fremmedkrigere*. Studien skal med dette forsøke å svare på om og i hvilken grad integreringspolitikk kan påvirke radikaliserings og rekruttering av fremmedkrigere til IS.

Oppgaven begynner med å introdusere det teoretiske rammeverket for oppgaven. En redegjørelse av begrepet fremmedkriger blir presentert først. I kapittel 2.2 går oppgaven over i en teoridel om relativ deprivasjon, og deretter et kapittel om identitet. Begrunnelsen for dette er en antakelse om at relativ deprivasjon og identitet kan være faktorer som fører til atferdsmønstre som kan lede til deltakelse i en terrororganisasjon. Et eget kapittel tar for seg integrering og dens innvirkning på politisk atferd. Etterfulgt av de teoretiske bidragene vil kapittel tre ha en kort gjennomgang av sentrale funn i den empiriske litteraturen om fremmedkrigere. Kapittel fire vil ta for seg metode, datamaterialet, variabler og en diskusjon om oppgaven sin kvalitet. Resultatene fra den kvantitative analysen blir presentert i kapittel fem, og blir deretter analysert og diskutert i påfølgende kapittel. Avslutningsvis oppsummerer jeg oppgaven og konkluderer.

2. Teoretisk rammeverk

I det følgende kapittelet vil teori som antas å være relevant for oppgaven bli drøftet. Kapittelet omtaler definisjonen av fremmedkriger, og gjør kort rede for terrororganisasjonen IS. De etterfølgende kapitlene vil ta for seg teori om relativ deprivasjon og identitet. Mot slutten vil teori som knytter utviklingen av relativ deprivasjon og identitet til integreringspolitikk bli gjort rede for.

2.1 Hva er en fremmedkriger?

Antall fremmedkrigere som har blitt rekruttert transnasjonalt det siste tiåret har økt betraktelig (Malet, 2010). Innbyggere fra over 80 ulike land har reist til Irak og Syria for å kjempe med ekstremistiske grupper, hovedsakelig IS (The Soufan Group, 2015, s. 10). Begrepet fremmedkrigere har derfor blitt et begrep som de fleste kjenner til, men dets definisjon har ikke en etablert konsensus i forskningen. Hegghammer (2010) benytter seg av fire kriterier i sin definisjon av fremmedkrigere. Det første kriteriet er at personen har sluttet seg til og opererer i et opprør. Ingen statsborgerskap eller slektskap til konfliktområdet er også en betingelse for å bli beskrevet som fremmedkriger. De to siste kriteriene som Hegghammer legger til er at det er ubetalt, og at personen ikke har en tilknytning til en militær organisasjon (2010, s. 58). Motivasjonen til fremmedkrigere er ofte sammensatt. Det kan for eksempel være ideologi, solidaritet, gruppepress eller søken etter felleskap (Lia & Nesser, 2014).

Fremmedkrigerfenomenet er ikke et nytt konsept, selv om det i nyere tid har fått økt oppmerksomhet i forskning og politiske diskusjoner. Politiske aktører som mobiliserer og rekrutterer støttespillere fra ulike geografiske regioner i navnet til en universell ideologi har vi flere eksempler på i historien (Perliger & Milton, 2016, s. 4). Den spanske borgerkrigen i 1930 – årene var en konflikt hvor opprørere rekrutterte utlendinger ved å knytte den lokale krigen opp som en strid som rammet en transnasjonal identitetsgruppe og som hadde behov for forsvarsmobilisering (Malet, 2010). Frivillige jøder som bidro i Israel – Palestina konflikten i 1948 er også et eksempel på en internasjonal kontingent med deltakere fra fire ulike kontinenter (Hegghammer, 2010, s. 59). Tusenvis av muslimer fra mange ulike nasjonaliteter deltok også i motstandsbevegelsen i Afghanistan på 1980 – tallet (Lia & Nesser, 2014). Noen konflikter tiltrekker seg kun mennesker fra nærliggende land, mens andre konflikter trekker til seg krigere fra hele verden, slik som konfliktene ovenfor eksemplifiserer (Hegghammer, 2010, s. 59). Mobiliseringen av fremmedkrigere er derfor ikke unikt for samtiden. En mer globalisert verden med lufttransport og sosiale nettverk sørger derimot for

en mye raskere internasjonal bevegelse for ideer og handlinger enn tidligere (Gurr, 2011, s. 2).

Muslimsk fremmedkrigervirksomhet fra Europa har hatt en gradvis økning siden 1990 – tallet (Lia & Nesser, 2014). I denne oppgaven er det fremmedkrigere rekruttert til gruppen Den islamske stat som studeres. Den islamske stat, bedre kjent som IS, er samtidens største og farligste terrortrussel (Wojciechowski, 2016, s. 127). IS vokste frem som en reaksjon på USA og deres allierte sin innovasjon av Irak i 2003. Deres mål er å gjenopprette det de beskriver som en tapt islamsk storhetstid (FN, 2020). IS er en moderne form for terroraktivitet. De har en omfattende struktur, har kontrollert over landområder hovedsakelig i Irak og Syria, og har lyktes med å appellere til sine sympatisører over internett (Wojciechowski, 2016). En stor andel av deres krigere i Irak og Syria er fremmedkrigere (FN, 2020). IS har støttet flere av terrorangrepene som har skjedd i OECD land, og som nevnt innledningsvis så har flere av disse angrepene involvert fremmedkrigere (FN, 2020).

2.2 Relativ deprivasjon

Hvilke sosiale og psykologiske betingelser ligger bak voldelig politisk atferd? Dette var et av spørsmålene Ted Robert Gurr forsøkte å finne svar på, da han i 1970 publiserte boken «Why Men Rebel». Gurr mener vi må analysere motivene til de menneskene som gjør opprør mot politikken, og at vi har behov for mer kunnskap om samfunnet og kulturen de lever i (Gurr, 2011, s. 1). Et fenomen han fremhever som sentral for å forstå politisk voldelig atferd er relativ deprivasjon.

Begrepet relativ deprivasjon kan kort defineres som troen på at du, eller din gruppe, har det dårligere sammenlignet med en annen gruppe, kombinert med følelser av sinne og harme knyttet til dette (Smith & Oritz, 2001, s. 94). Relativ deprivasjon kan også oppstå hvis levekårene forverres, eller forventninger til livssituasjonen ikke tilfredsstilles (Todal Jensen & Kalstø, 2011, s. 36). I Gurr (1970) sin avklaring av begrepet benytter han seg av termene «verdiforhold» og «verdiforventninger». Frustrasjon og aggresjon kan oppstå hvis det over tid er et opplevd avvik mellom dine forventninger og de faktiske forholdene (Gurr, 1970, s. 25). Gurr argumenterer for at intensiteten og omfanget av relativ deprivasjon avgjør potensialet for en politisk voldelig handling. Han baserer seg på en forutsetning om at atferd som politisk vold oppstår som en ikke – rasjonell reaksjon på følelsene av frustrasjon og aggresjon (Gurr, 2011, s. 2). Det er liten sannsynlighet for at mennesker blir mobilisert av nye tanker og

ideologier hvis de ikke er deprivert i forhold til sine omstendigheter eller den gruppen de sammenligner seg med (Gurr, 1970, s. 121). Uten relativ deprivasjon vil affekter som frustrasjon og aggresjon i mindre grad oppstå, og da er det mindre sannsynlighet for å utøve en voldelig atferd. Relativ deprivasjon kan bidra til å forklare fremmedkrigere. Å rekruttere seg til en terrororganisasjon eller utføre andre politiske voldelige handlinger kan være løsningen hvis en føler mangel på alternative former for politiske uttrykk (McAllister & Schmid, 2011, s. 215).

Teorien om relativ deprivasjon har også høstet kritikk. Horgan (2003) er en av de som kritiserer teorien, og mener den er et svært begrenset verktøy i forklaringen av politisk voldelig atferd, deriblant terrorisme. Horgan argumenter for at relativ deprivasjon og andre teorier vektlegger individuelle forskjeller i for liten grad. Av de som opplever sinne og frustrasjon er det kun noen få mennesker som vender seg mot terrorisme og voldelig atferd, og det skyldes individuelle ulikheter (Horgan, 2003). I neste kapittel blir sosial identitet diskutert som et eksempel på en slik individuell ulikhet.

2.3 Identitet

Alle mennesker identifiserer seg med noe eller noen, enten om det er på et kulturelt, sosialt eller individuelt nivå (Schwartz, Dunkel & Waterman, 2009, s. 540). Identitet er sentralt for å forstå mennesker sin referansegruppe, deres følelse av rettferdighet og sannsynligheten for å utøve en politisk handling (Gurr, 2011, s. 2). Forrige kapittel omtaler relativ deprivasjon og følelsen av frustrasjon som sentrale elementer for å forklare politisk atferd. Ifølge Gurr (1970) utgjør identitet og ideen om «oss» versus «dem» også et virkningsfullt moment for at en gruppe skal mobilisere og gjennomføre kollektive handlinger.

Tajfel (1974) mener at mennesker har en tendens til å dele hverandre inn i inn – og utgrupper etter hvor vi føler en tilhørighet og hvem vi identifiserer oss med. Dette fører til at det ofte blir benyttet et skille mellom «oss» og «dem». Til tross for et stort empirisk mangfold både i språk, nasjonalitet og religion kan en si at hovedtrekket er en todeling mellom «oss» og «dem» når temaet er innvandrere i Norge (Gullestad, 2002). Da setter en alle innvandrere i en «utgruppe», uavhengig av om de identifiserer seg med hverandre. I likhet kan eksempelvis en innvandrerguppe fra samme sted og med samme religion, sette alle andre i Norge i en «utgruppe». Sosial identitetsteori argumenterer for at de fleste grupper har en implisitt eller eksplisitt tro om at deres verdier er unik og riktig, og bedre enn alle andre (Schwartz, et al.,

2009). Dette kan føre til fordommer eller rettferdiggjøring av vold mot mennesker som ikke deler samme syn som din gruppe (Schwartz et al., 2009, s. 541). Det kan ha ekskluderende konsekvenser, og i kombinasjon med andre faktorer bidra til en voldelig politisk atferd.

Religion er en av de viktigste markørene for gruppeidentitet (Verkuyten & Yildiz, 2007, s. 1449). Å være religiøs har blitt assosiert med positiv selvfølelse, bidrar mer til samfunnet og en følelse av tilhørighet og inkludering (Schwartz et al., 2009; Verkuyten & Yildiz, 2007). Å identifisere seg sterkt med en religiøs gruppe kan gjøre at andre grupper med andre verdsett blir sett ned på. Flere studier viser at religiøsitet er assosiert med deltakelse i terrorhandlinger (Ciampi, 2005; Schwartz et al., 2009). Politisk vold, som i form av terror gjennomføres generelt i jakten på kollektive mål og ikke for å oppfylle personlige drømmer (McAllister & Schmid, 2011, s. 214). Dette betyr at sterke identitetsmarkører som eksempelvis religiøsitet, og en interaksjon av følelsen mellom «oss» versus «dem» kan påvirke den politiske atferden i en voldelig retning. Teorien om relativ deprivasjon kan ses i sammenheng med identitet. Identitet kan mobilisere de relativt depriverte dersom de føler at sin «inn – gruppe» har det dårligere sammenlignet med andre «ut – grupper».

Mangel på identitet og tilhørighet kan også ha konsekvenser. En søken etter mening, vennskap og tilhørighet står frem som en av hovedårsakene til at mange mennesker velger å rekruttere seg til IS (The Soufan Group, 2015, s. 6). Flere av de rekrutterte fremmedkrigerne fra vestlige land har omfavnet IS sin ideologi når de har søkt etter identitet. Ved bruk av internett skaper IS et virtuelt samfunn som de identitetssøkende kan bli en del av (Mitts, 2019). Motivasjonen bak valget om å rekruttere seg til IS er ofte mer personlig enn politisk (The Soufan Group, 2015, s. 6).

2.4 Bedre integrering, dempe radikalisering?

I denne delen skal jeg knytte integreringspolitikk til teoriene om relativ deprivasjon og identitet, og diskutere hvordan integreringspolitikk kan påvirke mobiliseringen av fremmedkrigere. I mange land er integrering av innvandrere et omdiskutert emne i politikken. Innledningsvis ble flere terrorangrep utført av hjemvendte fremmedkrigere nevnt. Angrepene ble utført av unge muslimer som har innvandret til de nevnte europeiske landene, eller er andregenerasjonsinnvandrere. Slike hendelser har reist spørsmålet om regjeringene i disse landene har gjort nok for å fremme integrering av muslimer og andre innvandrere (Archick, Belkin, Blanchard, Ek & Mix, 2011).

Berry (1977) har formulert fire ulike begrep og strategier tilknyttet prosessen av å finne sin identitet og tilpasse seg et nytt samfunn. Når individer gir avkall på sin opprinnelige kultur, og i større grad søker samhandling med en eller flere nye kulturer så benytter han begrepet *assimilert*. I kontrast er det andre som holder sterkt på sin tradisjonelle kultur, og ikke ønsker å interagere med andre, de blir regnet som *separert* (Berry, 1977, s. 9). De som både identifiserer seg med kulturen de kommer fra og sin nye blir sett på som *integrert*. De som ikke identifiserer med noen av kulturene definerer Berry som *marginalisert* (1977, s. 9). Disse begrepene er nært knyttet til teori om identitet som ble presentert i forrige kapittel. Hvilken prosess ulike individer går gjennom viser seg å ha betydning for deres liv. Mennesker som blir integrert har større sannsynlighet for god mental og psykisk helse, livstilfredstillelse og suksess på skole og jobb (Berry, 1977). På den andre siden vil de som er marginalisert ha en større risiko for negative utfall som for eksempel utfordringer på jobb, eller dårligere helse (Berry, 1977).

Integreringspolitikk er politikk som omfavner mange arenaer i det politiske og sosiale liv. Denne oppgaven baserer seg på The Migrant Ingreation Policy Index (MIPEX) som er en rapport fra 2015. I målingen av ulike land sin integreringspolitikk tar MIPEX for seg politisk deltakelse, helse, familiegjenforening, permanent opphold, mobilitet på arbeidsmarkedet, utdanning, tilgang på statsborgerskap og antidiskriminering. De fire siste variablene blir inkludert i analysen, og er derfor vektlagt i teoridelen om integrering.

Hangartner & Sarvimäki (2017) eksemplifiserer i sin artikkel hvordan ulike integreringsprogram for å få innvandrere ut i arbeid har en stor effekt. Funn fra deres forskning viser at rådgivning og trening fra offentlige systemer gir innvandrere bedre ferdigheter og øker sannsynlighet for å lykkes i arbeidsmarkedet, noe som igjen er positivt for den offentlige investeringen (Hangartner & Sarvimäki, 2017, s. 24). Det viser seg også at hvor lang tid asylsøkere må vente før de får svar på søknaden sin påvirker deres mulighet og evne til å integreres (Hangartner & Sarvimäki, 2017, s. 25). En studie utført i Sveits viser at ved å vente ett ekstra år på svar ble sysselsettingsandelen redusert fra 23% til 16% (Hainmueller, Hangartner & Lawrence, 2016, s. 1). En raskere tilgang til permanent opphold fjerner også innvandrere sin frykt for deportasjon, og øker sannsynligheten for at de ønsker å investere i en langsiktig fremtid i sitt nye land (Hangartner & Sarvimäki, 2017, s. 25). Å mestre språket er også knyttet til en vellykket integrering (Hangartner & Sarvimäki, 2017, s. 25). De ulike

landene sine integreringsprogram kan ha viktig betydning for sosial, økonomisk og politisk integrering.

Flere studier har undersøkt integreringspolitikk sin betydning for marginalisering. Mislykket integrering av innvandrere kan gjøre de mer sårbare for ekstreme ideologier (Archick et al., 2011; Lyons – Padilla et al., 2015). Opplevelsen av å være marginalisert kan være en forløper for radikaliserings, og øke sannsynligheten for deltakelse eller sympati til ekstremistiske grupper (Lyons – Padilla et al., 2015, s. 3). Et av landene i Europa med flest fremmedkrigere er Frankrike. I 2015 var det registrert 1200 fremmedkrigere som hadde reist til Irak og Syria for å kjempe med IS (The Soufan Group, 2015). I etterkant av terrorangrepene i Paris i 2015 har flere muslimer i Frankrike fortalt at de streber med å bli akseptert og integrert i det franske samfunnet. De føler også at muligheten de har til å uttrykke sin muslimske identitet i offentligheten er begrenset (Andre, Mansouri & Lobo, 2015). En studie som har undersøkt muslimske innvandrere i USA har funnet ut at immigranter som ikke identifiserer seg med verken sin opprinnelige eller nye kultur føler seg marginalisert, og at diskriminering øker sannsynligheten for radikaliserings (Lyons – Padilla et al., 2015). Mitts (2019) antyder at fiendtlighet mot muslimer i den vestlige delen av verden kan føre til at de søker etter anerkjennelse og aksept fra andre, noe som gjør at radikale meldinger fra terrornettverk blir mer inntagende. Forskere viser til at muslimer i Europa er fattigere, har høyere arbeidsledighet, mindre representert i det offentlige liv og blir i større grad diskriminert for deres kulturelle identitet (Murshed & Pavan, 2011, s. 261). Dette kan ses i sammenheng med teorien om relativ deprivasjon, da de kan føle seg depriverte i forhold til andre grupper i samfunnet. Mange innvandrere som ankommer Europa og andre OECD – land er muslimer. Det er også de som er mest sårbare for å konvertere til IS. Staten sin håndtering av innvandrere, og deres mulighet til å integrere kan derfor ha stor betydning. Gurr (2011) mener at myndighetene sine politikk og handlinger er en sentral faktor for sinne og konflikt, og kan ha stor påvirkning på mennesker sin politiske handling.

3. Tidligere empiri

Dette kapittelet vil ta for seg sentrale funn i den empiriske litteraturen om bakgrunnen til fremmedkrigere, og hva som kan forklare årsaken til at mange velger å rekruttere seg til IS. Den økende interessen for fremmedkrigere har ført til en bølge av studier relatert til fenomenet (Perliger & Milton, 2016).

Det er variasjoner både innad i land, og mellom landene når det gjelder karakteristikker på hvem som blir radikalisert og rekruttert til IS. Noen fremmedkrigere blir beskrevet som karismatiske og manipulative mennesker, mens andre som svake og lett påvirkelige (Nesser, 2015, s. 10). Det er likevel noen fellestrekk som danner et bilde av en typisk profil. De fleste som rekrutterer seg til IS er menn i 20 – årene (Nesser, 2015, s. 10). Et stort antall av de har også kriminell bakgrunn, dette gjelder spesielt de som drar fra Nord – Europa (The Soufan Group, 2015). Mange av fremmedkrigerne er også første eller andregenerasjonsinnvandrere (Lia & Nesser, 2014, Lyons – Padilla et al., 2015). Dette gjør undersøkelser av effekten til integreringspolitikk interessant. Majoriteten av fremmedkrigere har også lav utdanning og svak tilknytning til arbeidslivet (Lia & Nesser, 2014; Nesser 2015). Å studere hvilke muligheter innvandrere har innenfor arbeidsliv og utdanningssystemet virker derfor relevant for analysen av sammenhengen mellom fremmedkrigere og integreringspolitikk.

Hva motiverer de til å reise? En rekke studier har undersøkt hva som får mennesker fra hele verden til å ville kjempe for IS. I teoridelen om identitet ble det nevnt at flere studier viser at religiøsitet er assosiert med deltakelse i terrorhandlinger (Ciampi, 2005; Schwartz et al., 2009). Andre studier viser derimot at mange av de som blir med i IS er religiøse nybegynnere, noe som tyder på at religion ikke er deres primære motivasjonsfaktor for deltakelse i terrororganisasjonen (Lyons – Padilla et al., 2015, s. 2). Rekruttering gjennom slektninger og bekjente ser ut til å være et fremtredende mønster. Miljø, kjennskap til andre radikalisererte og knytting av bånd til nettverket før reisen til IS er noe som er felles for mange fremmedkrigere uavhengig av nasjonalitet (Lia & Nesser, 2014, s. 409). Rekrutteringen fra Norge til IS er et tydelig eksempel. I løpet av ett år dro åtte unge menn fra Lisleby i Fredrikstad til Syria. Et tettsted som har ca 6000 innbyggere (The Soufan Group, 2015, s. 11).

En rekke studier trekker frem marginalisering og identitetskonflikter som forløper for radikalisering og oppslutningen av fremmedkrigere (Kruglanski, Chen, Dechesne, Fishman & Orehek, 2009; Lyons – Padilla et al., 2015; The Soufan Group, 2015). Mange av de har innvandrerbakgrunn, og det kan være at de opplever en indre konflikt hvor de verken identifiserer seg med sin opprinnelige kultur, samtidig som de føler seg diskriminert fra sitt nye samfunn (Orozobekova, 2016, s. 91). Resultater fra Lyons – Padilla et al., (2015) sine studier viser at mislykket integrering av muslimske innvandrere kan øke sannsynligheten for voldelig ekstremisme. Å inkludere diskriminering i analysen om integreringspolitikk synes derfor å være fornuftig. Tidligere forskning underbygger derfor hypotesen om at «*liberal*

integreringspolitikk kan føre til rekruttering av færre fremmedkrigere til IS».

4. Metode

Denne seksjonen presenterer metode og datamaterialet, en forklaring av variablene som er benyttet, og en diskusjon av oppgaven sin reliabilitet og validitet.

4.1 Valg av forskningsmetode

Oppgaven benytter kvantitativ metode. Den statistiske analysen blir gjort i Stata. Jeg gjennomfører både korrelasjonsanalyser og regresjonsanalyser. Regresjonsanalysene blir først utført med hovedvariablene, deretter med kontrollvariabler. En analyse som studerer påvirkningen av ekstreme verdier blir gjennomført til slutt.

4.2 Datamaterialet

Denne studien baserer seg på data fra The Migrant Integration Policy Index (MIPEX), The Soufan Group og International Migration Database. Informasjon om antall fremmedkrigere fra de ulike landene er hentet fra The Soufan Group (2015). Det er en organisasjon for analyse, forskning og strategisk dialog rettet mot globale sikkerhetsspørsmål og trusler (The Soufan Group, 2019). Dataene er satt sammen av offisielle tall fra regjeringene og rapporter fra FN (The Soufan Group, 2015). I analysen deler jeg antall fremmedkrigere fra hvert land på «inflows of foreign population» fra 2013 – 2015 og «stock of foreign population» fra 2014. Jeg forklarer hvorfor i neste seksjon. Disse variablene er hentet fra International Migration Database (OECD, 2020a). Tabell 1 i appendikset viser en oversikt over antall fremmedkrigere, både før og etter at jeg har delt på antall innvandrere.

MIPEX (2015b) er et verktøy som måler integreringspolitikken i totalt 38 land. Prosjektet er et samarbeid mellom Migration Policy Group og Barcelona Centre of International Affairs. Formålet med MIPEX er å sammenligne og evaluere hva de ulike regjeringene i de observerte landene gjør for å fremme integreringen av migranter (2015b). I denne oppgaven er 20 av landene inkludert. Årsaken til at noen land har blitt ekskludert i oppgaven er mangel på pålitelige data på antall fremmedkrigere. Denne oppgaven baserer seg på data samlet fra følgende land: Australia, Belgia, Canada, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italia, New Zealand, Nederland, Norge, Portugal, Sverige, Sveits, Spania, Storbritannia, Tyskland, Tyrkia, USA og Østerrike.

4.3 Presentasjon av variabler

Nedenfor følger en beskrivelse av de avhengige variablene, de mest sentrale uavhengige variablene og kontrollvariablene som blir anvendt i analysen.

4.3.1 Avhengige variabler

Hensikten med oppgaven er å undersøke om integreringspolitikk har en påvirkning på antall fremmedkrigere. Det blir benyttet to avhengige variabler knyttet til fremmedkrigere i analysen. Den første variabelen er antall fremmedkrigere delt på antall innvandrere som i gjennomsnitt ankom landet i perioden 2013 – 2015 ved bruk av tallene fra variabelen «inflows of foreign population by nationality» (OECD, 2020a). Den andre variabelen deler antall fremmedkrigere på andelen av innvandrere i befolkningen i 2014 ved å bruke tall fra «stock of foreign population by nationality» (OECD, 2020a). Sistnevnte variabel har to færre observasjoner da tall fra Australia og New Zealand ikke var registrert for noen år, verken i det utvalgte datasettet eller i lignende datasett. Begrunnelsen for bruk av to variabler for antall fremmedkrigere er at integreringspolitikk kan være mest relevant for nyankomne innvandrere, samtidig som integrering er en langvarig prosess. Flere fremmedkrigere viser seg å være innvandrere som har bodd i landet lenge eller er andregenerasjonsinnvandrere (Lyons – Padilla et al., 2015). Å benytte begge variablene i arbeidet er derfor mest fornuftig. De avhengige variablene blir undersøkt separat i hver sine analyser.

4.3.2 Uavhengige variabler

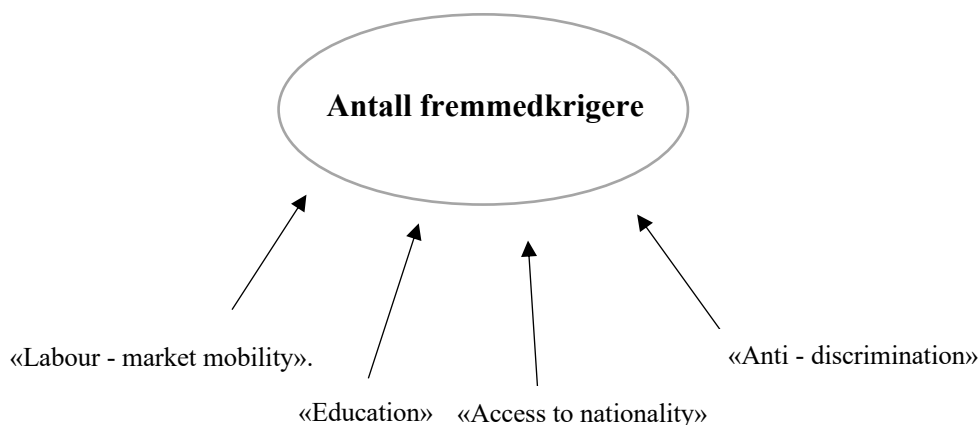
De uavhengige variablene er hentet fra MIPEX (2015a). MIPEX består av 167 spørsmål relatert til åtte ulike variabler. Hvert spørsmål har tre alternativer som er rangert på en poengskåre på enten 0, 50 eller 100 (MIPEX, 2015c). Deretter har poengene fra hvert spørsmål blitt lagt sammen til en totalskåre som viser hva hver av landene har skåret på de ulike variablene. Høy skåre indikerer en integreringspolitikk som tilbyr like rettigheter, ansvar og muligheter for alle innbyggere på området som variabelen dekker (MIPEX, 2015b). Spørreskjemaet blir besvart av minst en ekspert fra hvert land, deretter fagfellevurdert av en annen ekspert. Ekspertutvelgelsen er en streng prosess, og ekspertene går gjennom skjemaet hver for seg (MIPEX, 2015b). Et eget team fra MIPEX sørger for at det ikke oppstår noen misforståelser. Dersom det er ulike svar fra ekspertene så organiserer MIPEX en anonym diskusjon for å få frem hva som er riktig basert på offentlig tilgjengelig data og juridiske tekster (2015b). I denne oppgaven er det valgt ut fire variabler som jeg tolker som dekkende for sentrale deler av integrering: labour market mobility, education, access to

nationality og anti - discrimination. I kapittel 2.4 argumenteres det for at arbeidsmobilitet, utdanning, tilgang på statsborgerskap og antidiskriminering er sentralt for individers integreringsprosess.

MIPEX (2015c) bruker variabelen «labour – market mobility» for å undersøke arbeidsforholdene til innvandrere. I spørreskjemaet er det 20 spørsmål som dekker «labour market mobility». Dette inkluderer spørsmål om hvilke muligheter og oppfølging innvandrere har i arbeidsmarkedet, og om de har de like rettigheter i arbeidslivet som resten av befolkningen. «Education» er det andre målet på integreringspolitikk. Her er spørsmålene rettet mot skolegang, språkopplæring og tilrettelagt veiledning. Eksempler er «Har alle barn uavhengig av oppholdstatus lik tilgang til utdanning?» og «Har innvandringsbarn, deres foreldre og lærere rett til å få adressert sine spesifikke behov på skolen?» hvor ekspertene skal svare på tilgang til tolkningstjenester i skolen, ekstra ressurser og informasjon om utdanningen på deres morsmål (MIPEX, 2015c)

Den tredje variabelen er «access to nationality». Her retter spørsmålene seg mot lengden innvandrere må vente før de får statsborgerskap i det nye landet, og hvilke rettigheter ektefeller og andregenerasjon har. Variabelen omfatter også hvilke språkkrav landene krever for godkjent statsborgerskap (MIPEX, 2015c). Den siste variabelen som blir inkludert i oppgaven er «anti – discrimination». Et av spørsmålene er om det eksisterer et forbud i landet sin lov om diskriminering eller trakassering på bakgrunn av rase, etnisitet, religion eller nasjonalitet. Det blir også stilt spørsmål om ofre av diskriminering blir oppfordret til å gå til sak, og hvilken tilgang til de har til ulike rettslige prosedyrer (MIPEX, 2015c)

Figur 1: Fremstilling av hovedvariablene

4.3.3 Kontrollvariabler

Kontrollvariabler skal hjelpe oss å forstå om det er en faktisk sammenheng mellom hovedvariablene. Ved bruk av kontrollvariabler forsøker jeg å ta hensyn til at det kan være andre variabler som forklarer hvorfor noen blir fremmedkrigere. Mange variabler er relevante, da flere faktorer i forskningslitteraturen har blitt trukket frem som betydningsfulle. I analysen er kontrollvariablene bruttonasjonalprodukt (BNP) og sysselsettingsandel inkludert.

Bakgrunnen for dette er at flere av landene med høyt antall fremmedkrigere viser seg å ha høy arbeidsledighet (Orozobekova, 2016), og mange fremmedkrigere har svak tilknytning til arbeidslivet (Nesser 2015). Strukturelle faktorer som et land sin bruttonasjonalprodukt har også blitt diskutert i forskningslitteraturen om fremmedkrigere (Orozobekova, 2016).

Informasjon om de ulike landene sin BNP er hentet fra databasen til The World Bank (World Bank, 2019). Statistikk på landene sin sysselsettingsandel er hentet fra OECD (2020b) sine databaser. I begge tilfeller er det hentet tall fra 2015.

4.5 Reliabilitet og validitet

Reliabilitet og validitet benyttes for å vurdere kvaliteten slik at det ikke oppstår målefeil. Begrepet reliabilitet handler om hvor stabilt det vi måler er (Langdridge, 2004). En av måtene å vurdere reliabiliteten er å se om dataen som er samlet inn er pålitelig. Det finnes få sikre tall på hvor mange som har reist for å kjempe med IS (Hegghammer, 2013). Både over og underrapportering av antall fremmedkrigere kan foregå. Det kan tenkes at ikke alle land har oversikt over alle fremmedkrigere fra sitt land, eller ønsker å være ærlige om antallet (The Soufan Group, 2015, s. 5). Dette svekker reliabiliteten. Det er derimot mulig å gjøre langt mer kvalifiserte betraktninger om fremmedkrigere nå enn for få år siden (Lia & Nesser, 2014).

The Soufan Group sine tall antas å være et av mer reliable verktøyene for måling av fremmedkrigere. Hegghammer (2010) som er spesialist på voldelig islamisme benytter seg av The Soufan Group sine tall i sine forskningsartikler. The Soufan Group har også samarbeidet med nasjoner og internasjonale institusjoner som FN og EU i arbeid om terrorisme og ekstremisme (The Soufan Group, 2019). Datasettet til MIPEX baserer seg på et spørreskjema besvart av eksperter på integrering (2015b). Besvarelsen er også fagfellevurdert av minst en ekspert. Dette styrker reliabiliteten og antakelsen om at dataene som er samlet inn er pålitelige.

Validitet er spørsmålet om hvorvidt vi har målt det vi faktisk ønsker å måle (Langdridge, 2004). Den enkleste formen for validitet er overflatevaliditet hvor en gjør en subjektiv

vurdering av hvorvidt spørsmål eller elementer i en test ser ut til å måle det som er hensikten med testen (Langdridge, 2004). Spørreskjemaet som MIPEX benytter er utformet av eksperter og forskere. Spørsmålene i spørreskjemaet virker dekkende for integrering. Flere forskere har konkludert med at arbeid, utdanning, antidiskriminering og tilgang til statsborgerskap er sentralt for integreringsprosessen (Hainmueller, Hangartner & Lawrence, 2016; Hangartner & Sarvimäki, 2017). Det kan derfor argumenteres for at de uavhengige variablene benyttet i denne oppgaven er basert på teori, noe som styrker validiteten. En begrensning med MIPEX er at de kun benytter tre alternativer til hvert spørsmål. Dette kan gjøre at det blir vanskelig å belyse mindre variasjoner mellom land, da en kun kan velge mellom tre alternativer og ikke fra en større skala. I flere av spørsmålene har derimot ekspertene blitt bedt om å spesifisere nærmere når de skal avgi svar.

Det finnes også metodiske begrensninger knyttet til utvalget i undersøkelsen. En kvantitativ undersøkelse krever et høyt antall enheter (Ringdal, 2013, s. 24). En svakhet med analysen er at den består av et lite antall observasjoner. Funn i denne studien må derfor baseres på dette grunnlaget, da utvalget er for lite til å gjøre sikre slutninger. Ideelt sett skulle antall observasjoner være større for å sikre at reelle sammenhenger ble signifikante i datamaterialet. Bare sterke sammenhenger gir forkastning i små utvalg (Ringdal, 2013). Dette er blant annet en konsekvens av valget om å sammenligne land. Det finnes bare et begrenset antall land i verden, og ikke alle land har tilgjengelige data på fremmedkrigere og integreringspolitikk.

5. Resultater

I dette kapittelet blir resultatene fra de statistiske analysene presentert. Analysene blir kjørt separat for hver hoveduavhengige variabel, da formålet med analysen ikke er å se på effekten av integreringsvariablene kontrollert for hverandre. De avhengige variablene blir også undersøkt hver for seg. Det blir gjennomført både korrelasjonsanalyser og regresjonsanalyser. De uavhengige variablene vil bli kontrollert for BNP og sysselsettingsandel i kapittel 5.4, der blir også påvirkningen av ekstreme verdier diskutert og analysert.

5.1 Deskriptiv statistikk

Tabell 2 viser deskriptiv statistikk over de avhengige variablene og de hoveduavhengige variablene som inngår i analysen. I datasettet over antall fremmedkrigere per «andel av innvandrere i befolkningen» er det en ekstrem verdi som påvirker gjennomsnitt og standardavvik. Dette gjør informasjonen om disse verdiene lite informativt, da eksempelvis

mange av verdiene ligger under gjennomsnittet. I kapittel 5.4.2 vil påvirkningen til ekstreme verdier bli analysert og diskutert.

Tabell 2: Deskriptiv statistikk over avhengig variabel og de hoveduavhengige variablene.

* Tilstrømning er regnet ut fra per 10.000. Andel er regnet ut fra per 100.000.

	Gj. snitt	St. avvik	Min.	Maks.
Avhengig variabler				
Fremmedkriger	17.7	18.9	1	69
(per tilstrømning av inv.)				
Fremmedkriger	43	105	1	460
(per andel av inv.)				
Uavhengige variabler				
Labour – market mobility	67.9	19.2	15	98
Education	51.3	17.4	5	77
Access to nationality	58.3	15.7	26	86
Anti – discrimination	70.5	16.9	26	92

5.2 Korrelasjonsanalyser

Korrelasjon er et standardisert mål som ser på statistisk sammenheng mellom variabler (Ringdal & Wiborg, 2017). Korrelasjonsmål forteller oss om styrken og retningen i sammenhengen mellom variablene. I denne oppgaven blir Pearsons korrelasjonskoeffisient benyttet. Pearsons r varierer mellom negativ sammenheng -1 og til $+1$ som betyr positiv sammenheng mellom variablene. 0 betyr ingen sammenheng (Ringdal & Wiborg, 2017).

Basert på hypotesen «*Liberal integreringspolitikk fører til rekruttering av færre fremmedkrigere til IS*» ønsker jeg å se om det er en sammenheng mellom landene sitt antall fremmedkrigere og deres skåre på de ulike variablene knyttet til integrering. Dette ble gjort separat for hver uavhengige variabel.

Tabell 3: Korrelasjonsanalyse mellom «antall fremmedkriger delt på tilstrømningen av innvandrere» og de hoveduavhengige variablene.

Variabler	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4
Fremmedkrigere	1.00	1.00	1.00	1.00
Labour market mobility	- 0.348			
Education		-0.346		
Access to nationality			-0.102	
Anti - discrimination				-0.274
N = 20				

Tabell 3 viser at den avhengige variabelen har en negativ korrelasjon med de uavhengige variablene «labour market mobility» ($r = - .348$), «education» ($r = - .346$), «access to nationality» ($r = - .102$) og «anti – discrimination» ($r = -.274$). Dette betyr at land med høy score på integreringspolitikkindeksene har færre fremmedkrigere. Korrelasjonen med «labour market mobility» og «education» er sterkest.

Tabell 4: Korrelasjonsanalyse mellom «antall fremmedkriger delt på andelen av innvandrere i befolkningen» og de hoveduavhengige variablene.

Variabler	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4
Fremmedkrigere	1.00	1.00	1.00	1.00
Labour market mobility	- 0.649			
Education		-0.616		
Access to nationality			-0.331	
Anti - discrimination				-0.612
N = 18.				

I likhet med tabell 3 viser også tabell 4 at variablene har negativ korrelasjon. I denne analysen ser vi på de uavhengige variablene sin sammenheng med «antall fremmedkrigere per innbygger med innvandrerbakgrunn». Styrken på korrelasjonen er sterkere i denne analysen. Dette kan skyldes én eller flere ekstremverdier som ble observert i den deskriptive tabellen.

5.3 Lineære regresjonsanalyser

Tabell 5: Regresjonsanalyse av sammenhengen mellom «antall fremmedkrigere delt på tilstrømningen av innvandrere» og de hoveduavhengige variablene.

Fremmedkrigere	Modell 1 Labour market mobility	Modell 2 Education	Modell 3 Access to nationality	Modell 4 Anti- discrimination
Konstantledd	41	37	25	39
Regresjonskoeffisient	- .34	- .38	- .12	- .31
P - verdi	0.13	0.14	0.67	0.24
R - squared	0.12	0.12	0.01	0.01
N = 18				

Regresjonskoeffisienten viser hvor stor påvirkning de uavhengige variablene har på den avhengige variabelen, og om det er positivt eller negativt. Alle modellene har regresjonskoeffisienter med negativt fortegn. «Education» indeksen har regresjonskoeffisienten med lavest verdi, og viser at én enhetsøkning i «education»-indeksen vil føre til en gjennomsnittlig nedgang i antall fremmedkrigere på 0.38. R – squared (R^2) forteller hvor sterk forklaringskraft modellen har ved å vise hvor mye av endringene i den avhengige variabelen som forklares av den uavhengige variabelen. «Labour market mobility» og «education» forklarer mest da de har en R^2 på 12%. Alle modellene har lav R^2 og derfor svak forklaringskraft. I denne oppgaven benytter vi et signifikansnivå på .05. Dette er en grenseverdi som gir uttrykk for hvor stor sjanse man ønsker å ta for å forkaste en sann nullhypotese (Ringdal, 2013, s. 268). Ingen av modellene presentert i denne tabellen er statistisk signifikante.

Tabell 6: Regresjonsanalyse av sammenhengen mellom «antall fremmedkriger delt på andelen av innvandrere i befolkningen» og de hoveduavhengige variablene.

Fremmedkrigere	Modell 1 Labour market mobility	Modell 2 Education	Modell 3 Access to nationality	Modell 4 Anti- discrimination
Konstantledd	272	232	167	296
Regresjonskoeffisient	- 3.6	- 3.8	- 2.17	- 3.6
P - verdi	0.004	0.007	0.18	0.007
R - squared	0.41	0.38	0.11	0.37
N = 18				

I tabell 6 blir den avhengige variabelen «antall fremmedkriger delt på andelen av innvandrere i befolkningen» benyttet. Her er det store kontraster til tabell 5. Regresjonskoeffisienten er sterkere i alle modellene. «Education» har den laveste regresjonskoeffisienten, og viser at en enhetsøkning i variabelen vil føre til en nedgang på 3.8 i antall fremmedkriger per innbygger. Modellene i denne tabellen har også en høyere R^2 . «Labour market mobility» har en R^2 på 0.41 noe som signaliserer en relativt sterk forklaringskraft. Det betyr at 41% av variansen i «antall fremmedkriger per andel av innvandrere i befolkningen» forklares av «labour market mobility». «Access to nationality» har den svakeste forklaringskraften med en R^2 på 0.11. Denne variabelen er heller ikke signifikant da p – verdien er høyere enn signifikansnivået. Som det fremgår i tabell 6 har både «labour market mobility», «education» og «anti – discrimination» en p - verdi lavere enn signifikansnivået. Det betyr at de er statistisk signifikante.

5.4 Kontrollvariabler og ekstreme verdier

5.4.1 Kontrollvariabler

Tabell 7: Regresjonsanalyse av sammenhengen mellom «antall fremmedkriger delt på tilstrømningen av innvandrere» og integreringspolitikk kontrollert for BNP og sysselsettingsandel.

Fremmedkrigere	Konstantledd	Regresjonskoeffisient	P - verdi
Modell 1 Labour market mobility BNP Sysselsetting Adjusted R – squared: 0.08	93	-. 15 -. 001 -. 81	0.59 0.75 0.37
Modell 2 Education BNP Sysselsetting Adjusted R – squared: 0.07	94	-. 1 -. 001 -. 92	0.77 0.82 0.35
Modell 3 Access to nationality BNP Sysselsetting Adjusted R – squared: 0.06	100	.03 - .001 - 1.2	0.91 0.93 0.15
Modell 4 Anti - discrimination BNP Sysselsetting Adjusted R – squared: 0.06	99.5	-. 04 -. 001 - 1.1	0.89 0.88 0.20

N = 20

Tabell 7 viser de uavhengige variablene kontrollert for BNP og sysselsettingsandel. Modell 1 viser at en enhetsøkning i «labour market mobility» vil kontrollert for BNP og sysselsettingsandel føre til en gjennomsnittlig nedgang i antall fremmedkrigere på 0.15. Ingen av modellene har signifikant resultater. I denne tabellen er det hensiktsmessig å se på Adjusted R² som tar hensyn til flere variabler. Adjusted R² er lav i alle modellene, og viser at disse variablene forklarer svært lite av den avhengige variabelen.

Tabell 8: Regresjonsanalyse av sammenhengen mellom «antall fremmedkriger delt på andelen av innvandrere i befolkningen» og integreringspolitikk kontrollert for BNP og sysselsettingsandel.

Fremmedkrigere	Konstantledd	Regresjonskoeffisient	P - verdi
Modell 1 Labour market mobility BNP Sysselsetting Adjusted R – squared: 0.5	508.8	- 2.8 - .003 - 1.8	0.051 0.192 0.693

Modell 2 Education BNP Sysselsetting Adjusted R – squared: 0.42	547	- 2.3 - .002 - 4.5	0.201 0.472 0.331
Modell 3 Access to nationality BNP Sysselsetting Adjusted R – squared: 0.38	701	- 1.4 - .002 - 7.1	0.323 0.523 0.071
Modell 4 Anti – discrimination BNP Sysselsetting Adjusted R – squared: 0.45	640	- 2.2 - .001 - 5.6	0.112 0.612 0.154

N = 18

I tabell 6 var sammenhengen mellom «antall fremmedkrigere delt på andelen av innvandrere i befolkningen» og de uavhengige variablene «labour market mobility», «education» og «anti – discrimination» signifikante. Når analysen kontrollerer for BNP og sysselsettingsandel er ikke koeffisientene lenger signifikante, men de er fortsatt negative. Variabelen «labour market mobility» er nære signifikansnivået på .05

5.4.2 Påvirkningen av ekstremverdier

Små utvalg som i dette tilfellet er sårbare for ekstremverdier (Ringdal & Wiborg, 2017, s. 140). Enheter med ekstreme verdier slik som et uvanlig høyt antall fremmedkrigere kan påvirke korrelasjonen og regresjonen (Ringdal, 2013). Det kan føre til at sammenhengen mellom uavhengig og avhengig variabel kan skyldes en ekstrem verdi i datasettet, og ikke være uttrykk for en generell sammenheng. I oversikten over deskriptiv statistikk ser vi antydninger til at spesielt «antall fremmedkrigere per andel av innvandrere i befolkningen» kan være påvirket av en eller flere ekstreme verdier. For å kontrollere for ekstremverdier i datasettet er det benyttet verktøyet «dfbeta» som måler hvor mye hver observasjon i datasettet påvirker de ulike koeffisientene (Ringdal & Wiborg, 2017). Hvis et land har en verdi over 1 eller mer negativ enn -1 så påvirker de koeffisienten kraftig. Undersøkelsen i dette datasettet viser at Tyrkia skårer mer negativt enn – 1 og påvirker datasettet i stor grad. En variabel på In form blir derfor laget for å redusere påvirkningen fra ekstreme observasjoner. Dette fører til

endringer i koeffisientene og konklusjonene. Koeffisientene er ikke lenger signifikante på 5%- nivå, og sammenhengen er svakere.

Tabell 9: Regresjonsanalyse av InFF som reduserer påvirkningen av ekstreme observasjoner i «antall fremmedkrigere delt på andelen av innvandrere i befolkningen» og de hoveduavhengige variablene.

InFF (fremmedkrigere)

InFF	Modell 1 Labour market mobility	Modell 2 Education	Modell 3 Access to nationality	Modell 4 Anti - discrimination
Konstantledd	4.1	3.5	3.1	5.3
Regresjonskoeffisient	- .023	- .02	- .01	- .039
P - verdi	0.23	0.37	0.66	0.059
R – squared	0.09	0.05	0.012	0.21
N = 18				

Når en lager variabler på In form må indeksene tolkes i prosent. Effekten av fremmedkrigere blir derfor regnet slik: $(\exp(-0.023) - 1) * 100 = 2.3$. Én enhets endring i variabelen «labour maket mobility» synker antall fremmedkrigere per innvandrer med 2.3%. Modell 4 er den som har størst effekt, da en enhets endring i skåren på «anti – discrimination» synker antall fremmedkrigere per innvandrer med 3.8%. Når vi bruker variabelen InFF som reduserer for påvirkningen av ekstreme verdier påvirker det resultatene i stor grad, noe vi ser tydelig når vi sammenligner med tabell 6. R^2 er betraktelig mindre, det betyr at de uavhengige variablene forklarer svært lite av variansen i fremmedkrigere. Ingen av modellene har signifikante resultater. Merk at modell 4 har en P - verdi på .059 som nesten tilfredsstillende signifikansnivået. Her kan det være en fare for at en forkaster en hypotese som ikke burde blitt forkastet.

6. Diskusjon

Formålet med oppgaven er å forsøke å svare på om og i hvilken grad integreringspolitikk kan ha en påvirkning på rekruttering av fremmedkrigere til IS fra OECD land. En rekke studier har vist at integreringspolitikk har en påvirkning på blant annet mennesker sin mulighet i arbeidslivet, helse, identitet og følelse av tilhørighet (Hangartner & Sarvimäki, 2017; Lyons – Padilla et al., 2015). Konsekvensene av svak integrering kan gi følelsen av relativ deprivasjon, marginalisering eller søken etter tilhørighet. Dette kan lede til radikaliserings, og rekruttering til terrororganisasjoner som IS. Dette er grunnlaget for hypotesen om at de ulike landene sin integreringspolitikk kan ha en påvirkning på antall fremmedkrigere.

6.1 Hovedfunn

Resultatene fra korrelasjonsanalysene tilsier at det er en negativ sammenheng mellom den avhengige variabelen «antall fremmedkrieger delt på tilstrømmingen av innvandrere» og de uavhengige variablene. Samme konklusjon gjelder når den avhengige variabelen blir endret til «antall fremmedkrieger delt på andelen innvandrere i befolkningen». Dette støtter hypotesen om at «*liberal integreringspolitikk fører til færre fremmedkrieger*». I korrelasjonsanalysene ser vi at «labour market mobility» har sterkest negativ korrelasjon både i tabell 3 og 4, med variabelen «education» som har tilsvarende lik korrelasjon. Dette samsvarer med tidligere empiri om fremmedkrieger som viser at de er en gruppe som i stor grad er preget av lav utdanning og lav tilknytning til arbeidslivet (Lia & Nesser, 2014; Nesser 2015).

«Anti – discrimination» er variabelen som er nærmest et signifikant resultat når analysen blir redusert for påvirkningen av ekstreme verdier. I modell 4 fremstilt i tabell 9 ser vi at signifikansnivået er .059. Dette er nært et signifikant resultat. I teoridelen ble faktorer som kan knyttes til diskriminering trekt frem. Flere forskere påpeker at marginalisering, mangel på tilhørighet og streben etter å bli akseptert og integrert kan være medvirkende faktorer for radikaliserings (Lyons Padilla et al., 2015; Mitts, 2019; Murshed & Pavan, 2011). Å føle seg diskriminert i forhold til en annen gruppe kan også føre til relativ deprivasjon, noe som Gurr (1970) argumenterer for at kan lede til politisk voldelig atferd. Basert på resultatene i denne oppgaven kan vi derimot ikke si at «anti – discrimination» har en signifikant sammenheng med antall fremmedkrieger. Resultatene viser at når analysene reduserer påvirkningen av ekstreme verdier så har ingen av variablene en stor effekt på fremmedkrieger, og ingen av modellene er signifikante. Hypotesen om at «*liberal integreringspolitikk fører til færre fremmedkrieger*» blir derfor forkastet for denne indeksen.

Basert på teori og tidligere empiri om fremmedkrigere er det vanskelig å fastslå hvorfor integreringspolitikk ikke medfører en større og signifikant effekt på antall fremmedkrigere. Et videre spørsmål kan være om den formelle integreringspolitikken samsvarer med hvordan innvandrere selv føler seg integrert i sitt nye hjemland. En antakelse kan være at mange land har forbedret sin integreringspolitikk, men at det ikke nødvendigvis betyr at alle innvandrere blir integrert. Frankrike skårer eksempelvis høyt på variabelen om «anti – discrimination» (MIPEX, 2015a). I teoridelen blir en studie av Andre et al., (2015) presentert, den viser at mange muslimske innvandrere sliter med å bli akseptert i det franske samfunnet. Det kan være at selv om det eksisterer et regelverk mot diskriminering, så oppstår det likevel. For å fastslå noe om dette må en gjøre forskning som både inkluderer analyser av den formelle integreringspolitikken, og kartlegging av innvandrere sin opplevelse av integreringsprosessen.

6.2 Hvor kan vi finne svaret?

Fremmedkrigere er et viktig tema å studere. I denne oppgaven har søkelyset særlig rettet seg mot hvilken trussel hjemvendte fremmedkrigere kan ha. En fare er at de kan bidra til terrorangrep, selv om det kun er et fåtall av fremmedkrigere som deltar i internasjonal terrorisme (Hegghammer, 2013). Den mest reelle frykten er derimot at de bygger opp en erfaring som gjør at de i utvalgte miljøer får autoritet, og kan bidra i å radikalisere og rekruttere nye medlemmer (Lia & Nesser, 2014, s. 403). Fremmedkrigere er også en av de primære årsakene til at IS har blitt en så mektig terrororganisasjon (Orozobekova, 2016). Det er derfor et behov for å finne ut mer om årsaken bak den økende oppslutningen av fremmedkrigere, slik at det kan forebygges.

De seneste årene har forskning vist interessante funn når det gjelder fremmedkrigere og betydningen av homogene samfunn. Benmelech & Klor (2018) har blant annet konkludert med at hvor ensartet et samfunn er påvirker sannsynligheten for at muslimske innvandrere klarer å integrere seg i sitt nye hjemland. Dersom det er sterkt homogent, vil det være betydelig vanskeligere å bli integrert. Dette kan føre til at enkelte individer blir radikalisert, og rekrutterer seg til IS (Benmelech & Klor, 2018). De peker derfor på at det ikke er den økonomiske eller politiske tilstanden som har en effekt, men et land sine karakteristikk (Benmelech & Klor, 2018). Det kan derfor være at integrering har en påvirkning på antall fremmedkrigere, men at det ikke er integreringspolitikken som er avgjørende. Konsensusen i forskningen er at fremmedkrigere er et vanskelig tema å studere, og er et sammensatt bilde

som må forklares av både individuelle og kollektive faktorer (Benmelech & Klor, 2018, Horgan, 2003; Schwartz et al., 2009).

7. Konklusjon

Bakgrunnen for oppgaven var å undersøke hva som kan forklare den økende oppslutningen av fremmedkrigere fra OECD land til terrororganisasjonen IS. Med utgangspunkt i teori om relativ deprivasjon, identitet og integrering ble hypotesen «*liberal integreringspolitikk fører til færre fremmedkrigere*» undersøkt gjennom kvantitative analyser. Hensikten var å se om land sin integreringspolitikk har en effekt på antall fremmedkrigere. Resultatene viser at de signifikante resultatene fremstilt i tabell 6 skyldes påvirkningen av «Tyrkia» som er en ekstrem verdi. Konklusjonen er derfor at det ikke er signifikante sammenhenger mellom OECD – land sin integreringspolitikk og deres rekruttering av fremmedkrigere til IS.

Funn fra Benmelech & Klor sine studier i 2018 viser derimot at homogeniteten i et samfunn kan påvirke integreringen og radikaliseringsen av innvandrere. Fremmedkrigere er et mangefasettert fenomen. Både individuelle og kollektive faktorer kan bidra i diskusjonen om hvorfor noen tar valget om å reise ned til Irak og Syria for å krige med IS. Ingen modeller eller teoretiske perspektiv kan gi en heldekkende forklaring av konseptet. Det er likevel viktig å fremme teorier som kan forklare noen aspekter ved fremmedkrigere (Schwartz et al., 2009).

8. Litteraturliste

- Andre, V., Mansouri, F., & Lobo, M. (2015). A Fragmented Discourse of Religious Leadership in France: Muslim Youth between Citizenship and Radicalization. *Journal of Muslim Minority Affairs: The "Muslim Question": Re-balancing the Debate on Citizenship and Belonging in the West*, 35(2), 296-313.
- Archick, K. M., Belkin, P. E., Blanchard, C., Ek, C., & Mix, D. (2011). Muslims in Europe: Promoting integration and countering extremism. Hentet fra: <https://fas.org/sgp/crs/row/RL33166.pdf>
- Benmelech, E., & Klor, E. (2018). What Explains the Flow of Foreign Fighters to ISIS? *Terrorism and Political Violence*, 1-24. DOI:10.1080/09546553.2018.1482214
- Berry, J. W. (1997). Immigration, acculturation, and adaptation. *Applied Psychology: An International Review*, 46, 5–34. doi:10.1080/026999497378467
- Ciampi, D. E. (2005). Developmental and Motivational Factors of Transnational Terrorists. *Forensic Examiner*, 14(3), 29 – 34.
- FN. (2020, 6. mars). Den islamske staten. Hentet fra: <https://www.fn.no/Konflikter/Den-islamske-staten-IS>
- Fremskrittspartiet. (2020). Derfor går FrP ut av regjering. Hentet fra: <https://www.frp.no/aktuelt/2020/01/derfor-gar-frp-ut-av-regjering>
- Gullestad, M. (2002). Om å være både norsk og «farget». *Nytt Norsk Tidsskrift*, (02), 155-175.
- Gurr, T. R. (1970). *Why Men Rebel*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Gurr, T. R. (2011). Why Men Rebel Redux: How Valid are its Arguments 40 years On? *E – international relations*. Hentet fra: <https://www.e-ir.info/2011/11/17/why-men-rebel-redux-how-valid-are-its-arguments-40-years-on/>

- Hainmueller, J., Hangartner, D. & Lawrence, D. (2016). When lives are put on hold: Lengthy asylum processes decrease employment among refugees. *Science Advances*, 2(8.), 1 – 7. doi: 10.1126/sciadv.1600432
- Hangartner, D. & Sarvimäki, M. (2017). Dealing with the Refugee Crisis: Policy Lessons from Economics and Political Science.
- Hegghammer, T. (2010). The Rise of Muslim Foreign Fighters: Islam and the Globalization of Jihad. *International Security*, 35(3), 53-94.
- Hegghammer, T. (2013). Should I Stay or Should I Go? Explaining Variation in Western Jihadists' Choice between Domestic and Foreign Fighting, *107(1)*1-15.
doi:10.1017/S0003055412000615
- Horgan, J. (2003). The Search for the Terrorist Personality. I A. Silke (Red.), *Terrorists, Victims and Society: Psychological Perspectives on Terrorism and its Consequences* (3-27). Chichester: Wiley.
- Kruglanski, A. W., Chen, X., Dechesne, M., Fishman, S., & Orehek, E. (2009). Fully committed: Suicide bombers' motivation and the quest for personal significance. *Political Psychology*, 30(3), 331–357. doi:10.1111/j.1467-9221.2009.00698.x
- Langdrige, D. (2004). *Psykologisk forskningsmetode*. Bergen: Tapir akademisk forlag.
- Lia, B., & Nesser, P. (2014). Norske muslimske fremmedkrigere. *Nytt norsk tidsskrift*, 31(4), 399-416.
- Lyons - Padilla, S., Gelfand, M., Mirahmadi, H., Farooq, M., & Egmond, M. (2015). Belonging nowhere: Marginalization & radicalization risk among Muslim immigrants. *Behavioral Science & Policy*, 1(2), 1-12.
- Malet, D. (2010). Why Foreign Fighters?: Historical Perspectives and Solutions. *Orbis*, 54(1), 97-114. <https://doi.org/10.1016/j.orbis.2009.10.007>
- McAllister, B., & Schmid, A. P. (2011). Theories of Terrorism. In A. P. Schmid (Red.), *The Routledge Handbook of Terrorism Research* (201 – 293). London: Routledge.

- Migrant Integration Policy Index. (2015a). *Integration policies: Who benefits?* Hentet fra: <http://mipex.eu/sites/default/files/downloads/files/mipex-2015-book-a5.pdf>
- Migrant Integration Policy Index. (2015b). *Frequently asked Questions*. Hentet fra: <http://www.mipex.eu/frequently-asked-questions>
- Migrant Integration Policy Index. (2015c). *MIPEX: Policy Indicators List and Questionnaire*. Hentet fra: <http://www.mipex.eu/download-pdf>
- Mitts, T. (2019). From Isolation to Radicalization: Anti-Muslim Hostility and Support for ISIS in the West. *The American Political Science Review*, 113(1), 173-194. <https://doi.org/10.1017/S0003055418000618>
- Murshed, S., & Pavan, S. (2011). Identity and Islamic Radicalization in Western Europe. *Civil Wars*, 13(3), 259-279.
- Nesser, P. (2015). *Islamist terrorism in Europe: A history*. London: Hurst.
- OECD (2020a). International Migration Database. Hentet fra: <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=MIG> (Hentet 4 april 2020)
- OECD (2020b). Employment rate (indicator). doi: 10.1787/1de68a9b-en (Hentet 5 mai 2020)
- Orozobekova, A. (2016). The Mobilization and Recruitment of Foreign Fighters: The Case of Islamic State, 2012-2014. *Connections: The Quarterly Journal*, 15(3), 83-100.
- Perliger, A., & Milton, D. (2016). *From Cradle to Grave. The Lifecycle of Foreign Fighters in Iraq and Syria*. New York: Combating Terrorism Center.
- Ringdal, K. (2013). *Enhet og mangfold. Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*. 3. utg. Bergen: Fagbokforlaget.
- Ringdal, K., & Wiborg, Ø. (2017). *Lær deg Stata: Innføring i statistisk dataanalyse*. Bergen: Fagbokforlaget.

- Sarvimäki, M., & Hangartner, D. (2017). *Dealing with the Refugee Crisis: Policy Lessons from Economics and Political Science*.
- Schwartz, S., Dunkel, C., & Waterman, A. (2009). Terrorism: An Identity Theory Perspective. *Studies in Conflict & Terrorism*, 32(6), 537-559.
<https://doi.org/10.1080/10576100902888453>
- Smith, H., & Ortiz, D. (2001). Is It Just Me?: The Different Consequences of Personal and Group Relative Deprivation. In I. Walker & H. Smith (Red.), *Relative Deprivation: Specification, Development, and Integration* (s. 91-116). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511527753.005
- Tajfel, H. (1974). Social identity and intergroup behaviour. *Social Science Information*, 13(2), 65-93.
- The Soufan Group. (2015). Foreign Fighters. An Updated Assessment of the flow of Foreign Fighters into Syria and Iraq. Hentet fra: https://wb-iisg.com/wp-content/uploads/bp-attachments/4826/TSG_ForeignFightersUpflow.pdf
- The Soufan Group. (2019). About The Soufan Group. Hentet fra: <https://www.soufangroup.com/about/>
- Todal Jenssen, A., & Kalstø, Å. (2011). Reddet finanskrisen den rødgrønne regjeringen i 2009? – Om stigende forventningers misnøye og politisk nådetid. *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift*, (01), 30-59.
- Verkuyten, M., & Yildiz, A. A. (2007). National (Dis)identification and Ethnic and Religious Identity: A Study Among Turkish-Dutch Muslims. *Personality and social psychology bulletin*, 33, 1448 - 1462. <https://doi.org/10.1177/0146167207304276>
- Wojciechowski, S. (2016). Reasons behind the success of the “Islamic State”. *Przegląd Politologiczny*, (2), 127-136.

World Bank (2015). GDP per capita, PPP (current international \$). Hentet fra:

https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.CD?end=2015&most_recent_year_desc=true&start=1990

9. Appendiks

Tabell 1: Oversikt over antall fremmedkrigere.

Land	Antall fremmedkrigere 2015	Antall fremmedkrigere per «tilstrømning av innvandrere» 2013 - 2015	Antall fremmedkrigere per «andel av innvandrere i befolkningen» i 2014
Australia	120	5	-
Belgia	470	39	37
Canada	130	5	7
Danmark	125	27	32
Finland	70	30	34
Frankrike	1700	69	41
Tyskland	760	6	10
Irland	30	7	5
Italia	87	3	2
Nederland	220	16	27
New Zealand	7	1	-
Norge	81	13	17
Portugal	12	3	3
Spania	133	5	3
Sveits	57	4	3
Sverige	300	30	43
Storbritannia	760	17	15
Tyrkia	2100	55	460
USA	150	2	1
Østerrike	300	17	28

Hentet fra: The Soufan Group (2015), og International Migration Database (Hentet: 01.04.2020)

* Antall fremmedkrigere viser per 10. 000 per «tilstrømning av innvandrere»

* Antall fremmedkrigere viser per 100.000 per «andel av innvandrere i befolkningen»

* Australia og New Zealand er ekskludert fra kolonne 3, da datasettet ikke har tall for landene uansett årstall.

* I Tyrkia er tallene for «tilstrømning» hentet fra 2015 – 2016, da tall for tidligere år ikke finnes.

